Dosar nr. 2-3459/23

2-23025873-12-2-20022023

H O T Ă R Î R E

În numele Legii

25 martie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani

Instanța compusă din:

Președintele completului, judecător Livia Mitrofan

Grefier Valeria Tambur

examinând în procedura generală, în ședință publică, la sediul instanței de judecată cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Primăria or. Codru către Luca Alexandra cu privire la decăderea din drepturile părintești,

constată :

CIRCUMSTANȚELE DE FAPT

1. La data de 17.02.2023, Primăria or. Codru a depus cerere de chemare în judecată către Luca Alexandra, prin care a solicitat decăderea din drepturi părintești a cet. Luca Alexandra, în privința copilului de gen masculin, nedocumentat, născut la *****

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, partea reclamantă a invocat că, Luca Alexandra a apărut în evidența Autorității tutelare or. Codru în anul 2021, este mamă a doi copii, fiică și fiu. În anul 2021 a fost decăzută din drepturi părintești în privința fiicei, *****, a.n. ***** (Hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, dosar nr. 2-21301/2021), fiica fiind plasată în serviciul de tutelă/curatelă în familia bunicii materne – Luca Svetlana (Dispoziția DGPDC nr. 45-d din 02.02.2022.

3. A indicat că, la data de 25.01.2023, Primăria or. Codru a fost sesizată de către Institutul Mamei și a Copilului, solicitând intervenția autorității tutelare, conform competenței, în soluționarea situației copilului de gen masculin, nedocumentat, născut la data de *****, pregătit pentru externare, neavând cine prelua copilul.

4. Mama, Luca Alexandra, se afla în stare critică în cadrul Institutului de Medicină Urgentă, iar bunica maternă unicul membru al familiei extinse, de până la gradul IV, a refuzat să îngrijească de copilul nou născut, cât și de mama acestuia.

5. Pârâta, Luca Alexandra, pe perioada aflării în evidența Primăriei, s-a prezentat ca fiind o mamă iresponsabilă, niciodată nu s-a interesat de soarta fiicei sale. În privința acesteia au fost sesizări privind consumul de droguri și ducerea unui mod de viață vulnerabil, a mai comunicat reclamantul.

6. A mai adăugat că, la data de 26.07.2022, prin demersul IMSP SCM „Gheorghe Paladi” nr. 05-4/897, Primăria or. Codru a fost sesizată cu privire la eschivarea de la tratament și supraveghere

medicală a dnei Luca Alexandra, care, la data de 23.07.2022, a fost internată în instituția medicală, fără un domiciliu stabil de trai, fără acte de identitate, neasigurată, cu diagnoza *****

7. La data de 27.07.2022, pacienta a părăsit secția fără acordul personalului medical, dispărând din vizorul medicului de familie, până la momentul internării în stare gravă la IMS IMU.

8. A mai menționat că, prin demersul nr. 01-8/158 din 27.01.2023, eliberat de către IMSP IMU, la data de 02.08.2022, pacienta, Lua Alexandra, a fost internată în secția Terapie intensivă, cu ***** Conform documentației medicale, starea pacientei la internare era gravă, determinată de *****

9. Mama, Luca Alexandra, a fost *****Tratament a refuzat să urmeze. De 3 ani este dependentă de droguri. În 2016-2019 a fost diagnosticată cu ***** Fiind internată, a părăsit fără învoire secția și a plecat peste hotare. După internarea la SCM Nr. 1, pacienta a refuzat să continue tratamentul administrat.

10. La data de 07.11.2022, în Institutul Mamei și a Copilului a fost internată gravida Luca Alexandra, adusă de către echipa de urgență medicală a IMSP IMU.

11. La data de *****, ora 16:45, a născut un copil de gen masculin, cu masa 1300, lungimea 41. Până la data de 27.01.2022, copilul s-a aflat în secția Prematuri II, sub supraveghere medicală. Din spusele medicului curant, se planifica externarea copilului la domiciliu, dar, din motiv că mama copilului, Luca Alexandra, era internată, la acel moment, în IMSP IMU, a fost invitată bunica copilului, Luca Svetlana, care a refuzat preluarea copilului.

12. A mai comunicat instanței că tatăl copilului nu este identificat.

13. Bunica maternă, Luca Svetlana, a depus o declarație în scris către Primarul or. Codru, declarând că refuză orice drept asupra copilului, din motiv de dorință cu resurse financiare.

14. Conform demersului IMSP IMU nr. 01-8/158 din 27.01.2023, autoritatea tutelară or. Codru, a fost informată privitor la faptul că „...Pacienta nu se poate auto deservi, are nevoie de îngrijiri permanente, ajutor și supraveghere personală și este solicitată intervenția Ministerului Sănătății și Ministerului Muncii și Protecției Sociale cu scopul încadrării pacientei într-o instituție pentru persoane cu dizabilități severe”.

15. Conform dispoziției Primarului or. Codru, nr. 6 din 26.01.2023 „Cu privire la plasamentul de urgență”, copilul de gen masculin, născut de către Luca Alexandra, a fost plasat în serviciul de plasament rezidențial din cadrul Centrului Municipal de Plasament și Reabilitare a copiilor de vârstă fragedă, pe un termen de 72 ore, cu posibilitatea prelungirii termenului de plasament până la 45 zile.

16. Ținând cont de faptul că mama duce un mod de viață neadecvat, manifestat prin consum de droguri, precum și de faptul că a dat dovadă de iresponsabilitate și nu a manifestat interes față de viața și sănătatea copilului, eschivându-se, cu rea credință de la tratamentul vital necesar pentru mamă, cât și pentru făt, autoritatea tutelară or. Codru consideră oportună inițierea procedurii de decădere din drepturile părintești a mamei, cet. Luca Alexandra, în privința copilului de gen masculin, nedocumentat, născut la *****

17. A mai comunicat instanței că, la data de 06.02.2023, în baza actului de naștere 191 din 06.02.2023, Autoritatea Tutelară Teritorială sectorul Centru a perfectat certificatul de naștere al copilului *****, născut la *****

18. Prin urmare, având la bază interesul superior al copilului, consideră pe deplin întemeiată cererea dată și consideră că urmează a fi admisă integral de instanța de judecată.

19. La data de 18.03.2024, avocatul Sergiu Verebceanu, în interesele pârâtei Luca Alexandra, a depus referință, unde a solicitat, preliminar, respingerea cererii și a indicat că în vederea admiterii sau respingerii acțiunii urmează a fi audiat reclamantul, cercetate probele prezentate, precum și identificată temeiurile și norma legală în baza căreia se solicită, care, de altfel, nu a fost indicată.

20. La data de 20.03.2024, reclamantul a depus cerere de concretizare, unde a menționat despre faptul că, în conformitate cu Dispoziția Direcției generale pentru protecția drepturilor copilului nr. 1395-d din 10.03.2023, „Cu privire la stabilirea statutului de copil rămas temporar fără ocrotire părintească, copilului *****, născut la *****”, copilul a obținut un statut special.

21. În baza Dispoziției Direcției generale pentru protecția drepturilor copilului nr. 2110-d din 03.04.2023, copilul ***** a fost plasat în Serviciul de asistență parentală profesionistă în familia asistentului parental profesionist, Tanasî Tatiana.

22. A mai indicat că, la data de 25.05.2023, ATL or. Codru, în colaborare cu Agenția Servicii Publice, asigură perfectarea buletinului de identitate al pârâtei.

23. În conformitate cu Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate nr. CI2315172 din 06.04.2023, pârâta a fost încadrată în grad sever de dizabilitate, cauza dizabilității: Afecțiune generală.

24. În rezultatul evaluării psihologice, Avizul privind rezultatele evaluării psihologice din data de 08.06.2023, în Concluzie se constată „La moment pacienta manifestă un tablou clinic complex, organic, cu deficite cognitive, motorii și funcționale notabile, necesitând abordare interdisciplinară în îngrijire și tratament”.

25. În baza Îndreptării nr. 40 din 30 septembrie 2023, pârâta a fost plasată în Centrul de plasament pentru persoane vârstnice și persoane cu dizabilități, com. Cocieri, rnul Dubăsari.

26. Ca răspuns la solicitarea Autorității tutelare locale, Centrul de plasament pentru persoane vârstnice și persoane cu dizabilități Cocieri, demersul nr. 151 din 15.03.2024, se constată „La moment bolnava este imobilizată la pat, din perspectiva motorică, bolnava evidențiază un drag de spasticitate marcat, exemplificat prin degetele mari încleștate în pumn și limitarea accentuată a mișcărilor voluntare. Conștiință clară, contactul verbal dificil de realizat, înțelege vorbirea adresată și răspunde prin intermediul unor cuvinte parțial înțelese, starea psiho-emoțională este grav efectată...”.

27. La data de 22.03.2024, avocatul Panov Diana, în interesele pârâtei, a depus referință, în care a menționat că, acționând în interesele superioare ale copilului, consideră posibil de a fi admisă acțiunea, deoarece Luca Alexandra nu a dat măcar nume copilului nou născut, nu a manifestat interes față de viața și sănătatea copilului, în privința acesteia au fost sesizări privind consumul de droguri, a fost testată pozitiv la *****(2016-2019), aceasta a fost deja o dată decăzută din

drepturile părinteşti asupra fiicei sale Arina, pârâta nu se interesează de soarta copilului, nu se prezintă la ședințe.

ASPECTE DE PROCEDURĂ

28. Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, Ioana Chironeț, din 21 februarie 2023, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare și a fost stabilită ședința de judecată (f.d.21).

29. Prin încheierea vicepreședintelui interimar al Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 mai 2023, s-a dispus redistribuirea automat-aleatoriu a cauzei civile, având în vedere faptul că judecătorul Ioana Chironeț a fost detașată pentru exercitarea mandatului de membru al Consiliul Superior al Magistraturii (f.d.30).

30. Potrivit fișei de repartizare repetată a dosarului, dosarul a fost repartizat la data de 25.05.2023 judecătorului Livia Mitrofan (f.d.31).

31. În ședința de judecată, partea reclamantă nu s-a prezentat. Reprezentantul pârâtei, avocatul Sergiu Verebceanu, desemnat din oficiu, a menționat despre faptul că nu cunoaște care este poziția pârâtei și că solicită respingerea acțiunii. A indicat că primordial sunt interesele copilului și că reclamantul nu face trimitere la o normă materială. A indicat că nu cunoaște situația copilului și cu cine se află copilul la moment.

APRECIEREA INSTANȚEI DE JUDECATĂ

32. Cercetând materialele cauzei civile prin prisma normelor de drept se reține următoarele.

33. Conform art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Alineatul (3) al articolului în cauză statuează că, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

34. Potrivit art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

35. Conform art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Alineatul (3) al articolului menționat, stabilește că, fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinența, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficiența pentru soluționarea cauzei.

36. Potrivit art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată.

37. Audiind explicațiile participanților la proces și a reprezentanților acestora, examinând actele pricinii civile, apreciind probele și înscrisurile administrate, instanța de judecată consideră necesar de a admite prezenta cerere de chemare în judecată, din următoarele considerente.

38. Potrivit art. 48 alin. (1) și (2) din Constituția Rpublicii Moldova, familia constituie elementul natural şi fundamental al societăţii şi are dreptul la ocrotire din partea societății şi a statului. Familia se întemeiază pe căsătoria liber consimţită între bărbat şi femeie, pe egalitatea lor în drepturi şi pe **dreptul şi îndatorirea părinţilor de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor**.

39. Potrivit art. 51 din Codul familiei, **fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-şi cunoască părinţii, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepţia cazurilor cînd aceasta contravine intereselor copilului.** Copilul are dreptul la educaţie din partea părinţilor, la dezvoltarea capacităţilor intelectuale, la libertatea gîndirii şi conştiinţei, la apărarea demnităţii şi onoarei. În cazul copiilor separaţi de părinţi, drepturile copilului la îngrijire şi educație sînt asigurate de reprezentantul legal.

40. Art. 67 din Codul familiei stabilește că părinţii pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti dacă:
a) se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreţinere;
b) refuză să ia copilul din maternitate sau dintr-o altă instituţie curativă, educativă, dintr-o instituţie de asistenţă socială sau alta similară;
c) fac abuz de drepturile părinteşti;
d) se comportă cu cruzime faţă de copil, aplicînd violenţa fizică sau psihică, atentează la inviolabilitatea sexuală a copilului;
e) prin comportare amorală, influenţează negativ asupra copilului;
f) suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie;
g) au săvîrşit infracţiuni premeditate contra vieţii şi sănătăţii copiilor sau a soţului; precum şi
h) în alte cazuri cînd aceasta o cer interesele copilului.
41. Cu titlul de principiu, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, în privința procedurile tutelare și măsurile întreprinse cu privire la copii, stabilește în mod clar faptul că, la evaluarea faptului dacă o ingerință a fost **„necesară într-o societate democratică”**, trebuie luate în considerație două aspecte. În primul rând, Curtea trebuie să examineze, din perspectiva cauzei în întregime, dacă motivele aduse cu scopul justificării măsurilor, au fost „relevante și suficiente”; în al doilea rând, trebuie să fie examinat faptul dacă procesul de decizie a fost echitabil și transparent, fiind respectate drepturile reclamantei în temeiul articolului 8 din Convenție (vezi K. Și T. v. Finlanda, citat mai sus, § 154; R.K. Și A.K. v. Regatul Unit al Marii Britanii, nr. 38000/05, § 34, 30 septembrie 2008; Neulinger Și Shuruk v. ElveȚia [GC], nr. 41615/07, § 134, CEDO 2010; Și R. Și H. v. Regatul Unit al Marii Britanii, nr. 35348/06, § 75 Și 81, 31 mai 2011).

42. Curtea a reiterat că, în astfel de cauze, interesul superior al copilului este de o importanță esențială. Decăderea din drepturile părintești reprezintă o măsură particulară de anvergură, în urma căreia părintele este privat de viața sa de familie cu copilul și este incompatibilă cu scopul reuniunii lor. **Astfel de măsuri trebuie să fie întreprinse doar în circumstanțe excepționale și pot fi justificate doar dacă ele sunt motivate de o cerință de prim rang aferentă interesului superior al copilului** (vezi M.D. Și Alții v. Malta, nr. 64791/10, § 76, 17 iulie 2012; Și, mutatis

mutandis, Johansen v. Norvegia, 7 august 1996, § 64 Și § 78, Rapoarte de Hotărîri Și Decizii 1996-III).

43. Pentru identificarea interesului superior al copiilor într-un caz particular, trebuie să se țină cont de două aspecte: în primul rând, **este în interesul suprem al copilului ca legăturile sale cu familia să fie păstrate, cu excepția cazurilor în care familia s-a dovedit a fi extrem de nepotrivită**; și în al doilea rând, este în interesul superior al copilului ca acesta **să se dezvolte într-un mediu sigur și liniștit** (vezi Neulinger Și Shuruk, citat mai sus, § 136; Și R. Și H. v. Regatul Unit al Marii Britanii, indicat mai sus, § 73-74).

44. Reieșind din cele menționate mai sus, este cert că **legăturile de familie pot fi destrămate doar în circumstanțe excepționale** și e nevoie de întreprins toate măsurile posibile pentru păstrarea relațiilor personale și, dacă este cazul, de a „reconstitui" familia (vezi Neulinger Și Shuruk, indicat mai sus, § 136, H. v. Regatul Unit al Marii Britanii, indicat mai sus, § 73). Nu este destul de a menționa faptul că un copil poate fi plasat într-un mediu mai benefic pentru educare (vezi K. Și T. v. Finlanda, citat mai sus, § 173, Și K.A. v. Finlanda, nr. 27751/95, § 92, 14 ianuarie 2003). Totuși, **în cazurile în care menținerea legăturilor de familie ar prejudicia sănătății și dezvoltării copilului, părintele nu are dreptul să insiste asupra păstrării unei asemenea legături, în baza prevederilor articolului 8 din Convenție** (vezi Neulinger Și Shuruk, citat mai sus, § 136; R. Și H. v. Regatul Unit al Marii Britanii, indicat mai sus, § 73; Și Y.C. v. Regatul Unit al Marii Britanii, nr. 4547/10, § 134, 13 martie 2012).

45. Curtea recunoaște faptul că la obținerea deciziilor într-o materie atât de sensibilă, autoritățile și instanțele locale s-au confruntat cu o sarcină extrem de dificilă. De asemenea, autoritățile naționale dispun de prerogativa contactului direct cu toate persoanele interesate, deseori la etapa când măsurile de îngrijire abia se preconizează sau deja imediat după implementarea lor. Astfel, există necesitatea de a le permite o anumită marjă de apreciere în timpul adoptării deciziilor privind modul cel mai potrivit de întreprindere a măsurilor în astfel de cazuri, și, prin urmare, nu intră în competența Curții de a substitui autoritățile interne, ci de a revizui, în perspectiva Convenției, deciziile adoptate și evaluările efectuate de către acestea în exercitarea marjei lor de apreciere (vezi K. Și T. v. Finlanda, citat mai sus, § 154; Neulinger Și Shuruk, citat mai sus, § 138; Și R. Și H. v. Regatul Unit al Marii Britanii, indicat mai sus, § 81). În felul acesta, este un domeniu în care există o chemare mult mai considerabilă decât cea obișnuită pentru protecția împotriva ingerințelor arbitrare (vezi, în contextual decăderii din drepturile părintești care duce spre adopție, B. v. Regatul Unit al Marii Britanii, 8 iulie 1987, § 63, seria A nr. 121; X v. Croația, nr. 11223/04, § 47, 17 iulie 2008; R. Și H. v. Regatul Unit al Marii Britanii, indicat mai sus, § 76; Și Y.C. v. Regatul Unit al Marii Britanii, indicat mai sus, §136).

46. La caz, instanța a constatat că, la potrivit actului de naștere nr. 191 din 06.02.2023, înregistrat de Serviciul stare civilă Centru, mun. Chișinău, la data de *****, s-a născut *****, al căruia mamă este Luca Alexandra, iar date despre tatăl acestuia lipsesc (f.d.8).

47. Potrivit informației IMSP Institutul Mamei și Copilului din 25.01.2023, adresate Primăriei or. Codru, la data de 07.11.2022 a fost internată gravida Luca Alexandra, iar la data de ***** a născut un copil de gen masculin. Potrivit informației, se planifica externarea copilului la domiciliu, dar, din motiv că mama copilului, Luca Alexandra, era internată la acel moment la IMSP IMU, a fost invitată bunica copilului, Luca Svetlana, care s-a refuzat de copilul nou născut, din motiv că nu are resurse financiare și condiții pentru creșterea copilului nou născut (f.d.11).

48. Potrivit informației IMSP Institutul de Medicină Urgentă din 27.01.2023, adresate Primăriei or. Codru, este indicată anamneza vieții Alexandrei Luca „Conform datelor medicale, mama s-a dezis legal pacienta. În urma unei discuții cu medicul de familie Chiriliuc Nonna, pacienta a fost *****Tratament a refuzat să urmeze. De 3 ani este dependentă de droguri. În 2016-2019, a fost diagnosticată cu *****, fiind internată, a părăsit fără învoire secția și a plecat peste hotare. După internare la SCM nr. 1, pacienta a refuzat să continue tratamentul administrat". Diagnosticul clinic al pacientei este „*****". Totodată, IMSP IMU a indicat că pacienta nu se poate autodeservi, are nevoie de îngrijiri permanente, ajutor și supraveghere personală și a solicitat intervenția Ministerului Sănătății și Ministerului Muncii și Protecției Sociale cu scopul încadrării pacientei în instituție pentru persoane cu dizabilități severe (f.d.12).

49. Instanța reține faptul că, potrivit hotărârii emise la data de 11.11.2021, pe dosarul nr. 2-21301/2021, Luca Alexandra a fost decăzută din drepturile părintești asupra fiicei *****, născută la data de *****, iar copilul minor ***** a rămas în custodia bunicii Luca Svetlana (f.d.13).

50. Potrivit Dispoziției nr. 6 din 26.01.2023, „Cu privire la plasamentul de urgență al copilului", emisă de Primarul or. Codru, s-a dispus plasarea copilului de gen masculin, născut la data de *****, în serviciul de plasament de timp rezidențial din cadrul Centrului municipal de plasament și reabilitare a copiilor de vârstă fragedă, pe un termen de 72 de ore, cu posibilitatea prelungirii termenului de plasament până la 45 zile, perioadă în care se efectuează evaluarea complexă a situației copilului (f.d.14).

51. Instanța mai reține și cele menționate în informația IMSP SCM „Gheorghe Paladi" din 26.07.2022, adresată Primăriei or. Codru, potrivit căreia „Ca urmare a discuției petrecute cu pacienta de către membrii echipei multidisciplinare, menționăm despre un comportament neadecvat, nervozitate și iritabilitate din partea dnei Luca Alexandra. Se constată tulburări de conduită și comportament, însoțit de adicție" (f.d.16).

52. Totodată, potrivit caracteristicii din 13.07.2021, eliberată de Inspectoratul de Poliție Centru, Sectorul de Poliție nr. 6, „la adresa de domiciliu, de vecini, cunoscuți, cet. Luca Alexandra este caracterizată negativ. În urma mai multor verificări la domiciliu se constată că în locuință este dezordine și antisanitarie totală, pe masă, podea accesorii, piese și urme de preparare și folosire a substanțelor narcotice, ducând în acest mod un trai indecent și parazitar. Astfel, prin acțiunile și modul ei de trai, redă exemplu negativ copilului minor, mai mult ca atât, viața și sănătatea copilului este în pericol. Cet. Luca Alexandra a fost supusă răspunderii penale, contravenționale, fiind înregistrate încălcări și aduceri forțate la sectoarele de poliție a mun. Chișinău. La fel, în mod sistematic cet. Luca Alexandra pleacă de la domiciliu în direcții necunoscute pe perioade nedeterminate de timp, aduci bărbați diferiți în locuință, face abuz de alcool, fumează în locuință, lasă copilul minor fără supraveghere. De către administrația publică locală, Primăria și poliția or. Codru, cet. Luca Alexandra este caracterizată negativ" (f.d.17).

53. Instanța reține și faptul că, potrivit declarației Svetlanei Luca, mama Alexandrei Luca, din 26.01.2023, aceasta a refuzat de orice drept asupra copilului de gen masculin, născut la data de ***** în IMSP Institutul Mamei și Copilului, de către Luca Alexandra, motivul refuzului fiind lipsa resurselor financiare și imposibilității, cât și lipsa dorinței de a crește și îngriji copilul nou născut (f.d.18).

54. Potrivit certificatului de încadrare în grad de dizabilitate din 06.04.2023, Luca Alexandra a fost încadrată în grad de dizabilitate sever, stabilit pentru perioada 06.03.2023 – 05.04.2023 (f.d.51-53).

55. Conform Îndreptării nr. 40 eliberată Alexandrei Luca la 30.08.2023, aceasta a admisă în plasament, pentru perioadă determinată de 6 luni, în Centrul de plasament pentru persoane vârstnice și persoane cu dizabilități, com. Cocieri, rnul Dubăsari (f.d.83).

56. La data de 08.06.2023, de către Centrul comunitar de sănătate mintală Centru a fost emis Aviz privind rezultatele evaluării psihologice, cu următoarea concluzie „La moment pacienta manifestă un tablou clinic complex organic, cu deficite cognitive, motorii și funcționale notabile, necesitând abordare interdisciplinară în îngrijire și tratament" (f.d.87).

57. Potrivit Dispoziției DGPDC nr. 2110-d din 03.04.2023, „Cu privire la plasamentul copilului *****, d.n. ***** în Serviciul de asistență parentală profesionistă în familia asistentului parental profesionist Tanasî Tatiana", s-a dispus plasarea copilului *****, d.n. *****, în Serviciul de asistență parentală profesionistă, în plasament de scurtă durată, în familia asistentului parental profesionist Tanasî Tatiana, începând cu data de 04.04.2023 (f.d.88).

58. În materia solicitării cu privire la decăderea din drepturile părintești a mamei Luca Alexandra asupra copilului minor *****, instanța menționează că reglementarea legală a chestiunii supuse examinării își regăsește materia în art. 67 din Codul familiei, potrivit căruia părinţii pot fi decăzuţi din drepturile părinteşti dacă:

a) se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, inclusiv de la plata pensiei de întreţinere;
b) refuză să ia copilul din maternitate sau dintr-o altă instituţie curativă, educativă, dintr-o instituţie de asistenţă socială sau alta similară;
c) fac abuz de drepturile părinteşti;
d) se comportă cu cruzime faţă de copil, aplicînd violenţa fizică sau psihică, atentează la inviolabilitatea sexuală a copilului;
e) prin comportare amorală, influenţează negativ asupra copilului;
f) suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie;
g) au săvîrşit infracţiuni premeditate contra vieţii şi sănătăţii copiilor sau a soţului; precum şi
h) în alte cazuri cînd aceasta o cer interesele copilului.

59. Conform art. 68 alin. (1)-(3) din Codul familiei, decăderea din drepturile părinteşti are loc numai pe cale judecătorească. Acţiunea privind decăderea din drepturile părinteşti poate fi pornită de celălalt părinte, tutorele copilului, autoritatea tutelară locală/teritorială. Cererea privind decăderea din drepturile părinteşti se examinează cu participarea obligatorie a autorităţii tutelare locale/teritoriale.

60. Conform art. 10 al Legii nr. 140 din 14 iunie 2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situații de risc și a copiilor separați de părinți, în cazul în care, ca urmare a evaluării inițiale, se constată existenţa unui pericol iminent pentru viaţa sau sănătatea copilului, autoritatea tutelară în a cărei rază este locul aflării acestuia dispune imediat luarea copilului de la părinţi sau de la persoanele în grija cărora acesta se află, comunicînd acest fapt procurorului în termen de cel mult 24 de ore. Procedura de luare a copilului de la părinţi sau de la persoanele în grija cărora acesta se află se efectuează cu participarea obligatorie a autorității tutelare locale sau a reprezentantului acesteia, a specialistului pentru protecția drepturilor copilului, a asistentului social comunitar, a medicului/asistentului medicului de familie și a ofițerului de sector al poliției. În cazul prevăzut la alin. (1), autoritatea tutelară locală, în termen de 3 zile lucrătoare, va porni o acţiune în instanţa de judecată privind decăderea din drepturile părinteşti sau privind luarea copilului de la părinţi fără ca aceștia să fie decăzuți din drepturile părintești. Dacă această cerinţă nu este

îndeplinită, copilul va fi înapoiat imediat părinţilor. Cu excepția situației prevăzute la alin. (1), luarea copilului de la părinți se efectuează numai în baza unei hotărîri a instanței de judecată privind decăderea din drepturile părintești sau a unei hotărîri a instanței de judecată privind luarea copilului fără ca părinții să fie decăzuți din drepturile părintești conform prevederilor art. 67–69, 71 și 72 din Codul familiei.

61. De menționat este că, criteriul de bază în toate litigiile de familie în care sunt implicaţi copii minori îl reprezintă principiul asigurării şi promovării cu prioritate a interesului superior al copilului.

62. În context, instanța de judecată reține că decăderea din drepturile părinteşti este sancţiunea prin efectul căreia părintele, ce îşi exercită drepturile sau îşi îndeplineşte obligaţiile părinteşti contrar intereselor copilului, îşi pierde aceste drepturi. Decăderea din drepturile părinteşti constituie o măsură ce poate fi luată numai în interesele minorului şi urmăreşte protejarea acestor interese, iar sancțiunea decăderii din drepturile părinteşti, reglementată de Codul familiei, reprezintă cea mai severă măsură din dreptul familiei, de aceea, dispunerea acesteia trebuie să fie întemeiată.

63. Instanța de judecată evidențiază că dispozițiile art. 67 din Codul familiei nu pot fi aplicate în mod automat, ci numai în urma unei examinări din partea instanțelor judecătorești, pentru a stabili, pe de o parte, dacă au fost săvârşite abateri grave de către părinte, în privința persoanei copilului, iar pe de altă parte – dacă este în interesul superior al copilului aplicarea unei astfel de măsuri.

64. În jurisprudenţa sa, Curtea Europeană a menţionat că măsurile ce implică decăderea din drepturile părintești ar trebui să fie aplicate numai în circumstanţe excepţionale şi pot fi justificate, doar dacă sunt motivate de o cerinţă imperativă, care se referă la interesele copilului. Pentru identificarea interesului superior al copiilor, într-un caz particular, trebuie să se țină cont de două aspecte: în primul rând, este în interesul suprem al copilului, ca legăturile sale cu familia să fie păstrate, cu excepţia cazurilor, în care familia s-a dovedit a fi extrem de nepotrivită; şi, în al doilea rând, este în interesul superior al copilului, ca acesta să se dezvolte într-un mediu sigur şi liniştit.

65. Eschivarea de la exercitarea obligaţiilor părinteşti ar putea eventual include acţiunile sau inacţiunile sistematice ale părinților care pun în pericol sănătatea fizică şi psihică a copilului, dezvoltarea lui morală, asigurarea condițiilor de trai şi materiale, primejduiesc învăţătura şi instruirea copilului.

66. Din materialele anexate la prezenta cauză, **instanța de judecată apreciază că sunt întrunite temeiurile de drept de decădere din drepturile părintești enumerate la art. 67 din Codul familiei, și anume: <u>se eschivează de la exercitarea obligaţiilor părinteşti, prin comportare amorală, influenţează negativ asupra copilului, suferă de alcoolism cronic sau de narcomanie.</u>**

67. Deși partea pârâta nu s-a prezentat la ședințe, nu a depus referință pe marginea cererii de chemare în judecată, instanța i-a asigurat dreptul la apărare prin acordarea asistenței juridice garantate de stat.

68. În conformitate cu art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

69. La caz, avocatul Sergiu Verebceanu, în interesele pârâtei Luca Alexandra, a menționat despre faptul că nu cunoaște care este poziția pârâtei și că solicită respingerea acțiunii. A indicat că primordial sunt interesele copilului și că reclamantul nu face trimitere la o normă materială. A indicat că nu cunoaște situația copilului și cu cine se află copilul la moment.

70. Avocatul Panov Diana, în interesele pârâtei, a depus referință, în care a menționat că, acționând în interesele superioare ale copilului, consideră posibil de a fi admisă acțiunea, deoarece Luca Alexandra nu a dat măcar nume copilului nou născut, nu a manifestat interes față de viața și sănătatea copilului, în privința acesteia au fost sesizări privind consumul de droguri, a fost testată pozitiv la *****(2016-2019), aceasta a fost deja o dată decăzută din drepturile părintești asupra fiicei sale Arina, pârâta nu se interesează de soarta copilului, nu se prezintă la ședințe.

71. Analizînd probele materiale, explicațiile participanților la proces raportate la circumstanțele cazului, instanța de judecată constată că ingerința în dreptul copilului minor ***** la respectarea vieţii private şi de familie, fiind prevăzută de lege, urmărește scopul legitim de protecție a intereselor superioare ale copiilor, precum și reprezintă singura metodă eficientă prevăzută de lege în vederea realizării cu succes intereselor acestuia. În același timp, în lipsa alternativelor mai favorabile, ingerința descrisă este necesară pentru a atinge scopul menționat și oferă un echilibru echitabil între interesele/drepturile reclamantului și interesele/drepturile părinților și ale copiilor.

72. Drept circumstanțe, care au fost luate ca bază la decăderea din drepturile părintești a mamei Luca Alexandra, instanța reține următoarele:

- anterior, potrivit hotărârii emise la data de 11.11.2021, pe dosarul nr. 2-21301/2021, **Luca Alexandra a fost decăzută din drepturile părintești asupra fiicei *****,** născută la data de *****, iar copilul minor ***** a rămas în custodia bunicii Luca Svetlana;

- **Svetlana Luca, mama Alexandrei Luca, la 26.01.2023, a refuzat de orice drept asupra copilului de gen masculin, născut la data de ******* în IMSP Institutul Mamei și Copilului, de către Luca Alexandra, motivul refuzului fiind lipsa resurselor financiare și imposibilității, cât și lipsa dorinței de a crește și îngriji copilul nou născut;

- Luca Alexandra a fost încadrată în grad de dizabilitate sever, stabilit pentru perioada 06.03.2023 – 05.04.2023;

- **la 30.08.2023, Luca Alexandra a fost admisă în plasament, pentru perioadă determinată de 6 luni**, în Centrul de plasament pentru persoane vârstnice și persoane cu dizabilități, com. Cocieri, rnul Dubăsari;

- **date despre tatăl lui ***** lipsesc;**

- la 08.06.2023, de către Centrul comunitar de sănătate mintală Centru a fost emis Aviz privind rezultatele evaluării psihologice, cu următoarea concluzie „La moment **pacienta manifestă un tablou clinic complex organic, cu deficite cognitive, motorii și funcționale notabile, necesitând abordare interdisciplinară în îngrijire și tratament**”;

- la 03.04.2023, s-a dispus **plasarea copilului *****, d.n. *****, în Serviciul de asistență parentală profesionistă, în plasament de scurtă durată**, în familia asistentului parental profesionist Tanasî Tatiana, începând cu data de 04.04.2023.

- potrivit caracteristicii din 13.07.2021, eliberată de Inspectoratul de Poliție Centru, Sectorul de Poliție nr. 6, „**la adresa de domiciliu, de vecini, cunoscuți, cet. Luca Alexandra este caracterizată negativ.** În urma mai multor verificări la domiciliu se constată că în locuință este dezordine și antisanitarie totală, pe masă, podea accesorii, piese și **urme de preparare și folosire a substanțelor narcotice**, ducând în acest **mod un trai indecent și parazitar**. Astfel, prin acțiunile și modul ei de trai, **redă exemplu negativ copilului minor, mai mult ca atât, viața și sănătatea copilului este în pericol.** Cet. Luca Alexandra a fost supusă răspunderii penale, contravenționale, fiind înregistrate încălcări și aduceri forțate la sectoarele de poliție a mun. Chișinău. La fel, în mod sistematic cet. Luca Alexandra pleacă de la domiciliu în direcții necunoscute pe perioade nedeterminate de timp, **aduci bărbați diferiți în locuință, face abuz de alcool, fumează în locuință, lasă copilul minor fără supraveghere**. De către administrația publică locală, Primăria și poliția or. Codru, cet. Luca Alexandra este caracterizată negativ”;

- potrivit informației IMSP Institutul de Medicină Urgentă din 27.01.2023, „...În urma unei discuții cu medicul de familie Chiriliuc Nonna, pacienta a fost *****Tratament a refuzat să urmeze. **De 3 ani este dependentă de droguri**. În 2016-2019, a fost diagnosticată cu *****..”. Totodată, IMSP IMU a indicat că **pacienta nu se poate autodeservi, are nevoie de îngrijiri permanente, ajutor și supraveghere personală.**

73. Astfel, instanța constată existența temeiului de decădere din drepturile părintești și anume art. 76 lit. a), e), f) din Codul familiei.

74. În final, instanța mai menționează că, în cazul încetării circumstanțelor care au determinat decăderea din dreptiurile părințești, pârâta este în drept să intenteze acțiune privind restabilirea în drepturile părintești, or, conform art. 70 alin. (1) din Codul familiei, părinţii pot fi restabiliţi în drepturile părinteşti dacă au încetat împrejurările care au condus la decăderea lor din aceste drepturi şi dacă restabilirea în drepturile părinteşti este în interesul copilului.

75. Rezumând, instanța de judecată conchide de a admite integral cererea de chemare în judecată depusă de Primăria or. Codru către Luca Alexandra cu privire la decăderea din drepturile părintești, ca întemeiată.

În conformitate cu art. 236, art. 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată,

hotărăște :

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Primăria or. Codru către Luca Alexandra cu privire la decăderea din drepturile părintești, ca întemeiată.

Se decade din drepturile părintești Luca Alexandra (IDNP *****) asupra copilului minor, ***** (IDNP *****), născut la *****.

Se explică dreptul părților de a solicita hotărârea redactată în cadrul termenului de decădere de 30 zile.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (Sediul Centru).

Președintele ședinței

Judecătorul **Livia Mitrofan**